

Verslag en afspraken begeleidingsgroep Gebiedsplan Raam Egweg

2 juni 2020

Deelnemers:

Ingrid Rijkers (omgevingsmanager WS Aa en Maas), Patrick Oomens (projectleider WS); Twan Broekman (grondeigenaar); Ric Broens (bewoner); Hans Vermeulen (ZLTO; tot 20.30 uur); Jan de Haas (ANV); Martijn Fliervoet (BL); Walter Schoenmakers (SBB); Guido Atsma (waterschap Aa en Maas); Xander Tekekenburg (Tauw); Ruud Bartholomeus (onafhankelijk deskundige); Marja van Schie (voorzitter)
Toelichting op monitoring door Bart Brugmans (WS Aa en Maas)

Welkom en agenda

De vertegenwoordiging van de natuursector in de begeleidingsgroep is uitgebreid met Walter Schoenmakers vanuit Staatsbosbeheer.

In dit overleg bespreken we (1) het monitoringsnetwerk en de toegankelijkheid van het portaal op de website, (2) de uitkomst van de modelberekening en (3) de opzet van de schaderegeling.

1. Het monitoringsnetwerk en de toegankelijkheid van de gegevens

De gegevens van de peilbuizen zijn inmiddels toegankelijk op de website via deze link <https://storymaps.arcgis.com/stories/3c72d51fad8f48e69917294a7213daf8>. Via de kaart kan op de peilbuis geklikt worden en dan verschijnt de grafiek met daarin de gemeten grondwaterstanden.

Op basis van de meetgegevens kan er een analyse gemaakt worden. De meetgegevens laten zien wat er zich af heeft gespeeld in het gebied (bv opzetten van een stuw, neerslag of grondwateronttrekking voor sproeien). Deze analyse wordt nog gemaakt en gedeeld met de begeleidingsgroep.

Bart Brugmans wil graag toetsen of de weergave van de monitoringsgegevens voldoende gebruiksvriendelijk is. Reacties hierop:

Wat werkt goed:

- Inzoomen en navigeren gaat uitstekend, informatie is goed toegankelijk.
- Het vraagt wel om er even rustig voor te gaan zitten als je het niet gewend bent om naar dit soort grafieken te kijken.
- Voor nu is het systeem verfijnd genoeg. Extra peilbuizen kan als dat nodig is om meer informatie op perceelsniveau te verzamelen.

Wat kan beter/aanvullende vragen:

- Op een laptop werkt het beter dan op een mobiel.
- De indeling op de x-as verschilt per meetpunt. Kan dit aangepast/toegelicht worden? Actie: Bart Brugmans.
- Grondwaterstanden worden aangegeven in NAP. Het is lastig dat je cm onder maaiveld nu zelf af moet leiden. Kan dat ook weergegeven worden, conform eerdere afspraak? Actie: Bart Brugmans

- Kan bij de grafieken ook inzichtelijk gemaakt worden wat de stuwstanden zijn en de stand van het oppervlaktewater is? Actie: Bart Brugmans.
- Bij enkele agrariërs worden nog peilbuizen ingelezen.

Wat moet nog aangevuld worden:

- Een enkele keer lijkt een peilbuis niet de waarde aan te geven die met de hand gemeten is. Het is belangrijk dat het waterschap hiervoor alle handgemeten gegevens heeft. Daarnaast moeten de automatische metingen met regelmaat gecontroleerd worden, er kan altijd iets mis gaan met uitlezen. Dus als er afwijkingen zijn, graag melden, dan kan uitgezocht worden wat er aan de hand is. Actie Bart Brugmans en Ric Broens.
- Het waterschap mist nog een aantal peilbuizen en metingen die mensen zelf gedaan hebben. Nogmaals verzoek om deze aan te leveren. Actie: Twan Broekmans en Ric Broens zullen hun gegevens aanleveren.

Analyse:

- Eerste analyse: inzichtelijk maken hoe het gebied zich 'gedraagt'. Bij neerslag, stuwopzet, typische kenmerken, beregening. Dit delen met begeleidingsgroep en vervolgens bepalen of en hoe we dit vaker doen.
- Tweede analyse: monitoringsgegevens naast de modelberekeningen leggen. Ruud licht nogmaals toe dat modellen uitgaan van gemiddelden en metingen van de actuele situatie. Voor de berekeningen zullen ze dus niet overeenstemmen, daarvoor is het model ook niet nauwkeurig genoeg. Door gemeten waarden en modelberekeningen te vergelijken, kunnen we wel zien of het om een verklaarbaar of onverklaarbaar verschil gaat. Als dat laatste het geval is, kan uitgezocht worden wat er aan de hand is.

2. Uitkomst van de modelberekeningen

Daar waar drainage niet goed was meegenomen is dit nu gecorrigeerd op basis van de gegevens die bij het waterschap bekend zijn en door bewoners in het gebied zijn doorgegeven. Ook het Maaspeil is nu gecorrigeerd op het actuele verhoogde peil (van na 2013). Voor de neerslagreeksen wordt uitgegaan van de gemiddelden in de periode 2010-2017.

De modelberekeningen zijn gemaakt voor de scenario's met steeds kleine stapjes verhoging.

Stap 2: in beeld brengen peilverhoging

Vier scenario's voor peilopzet stuw Egweg en Meisevoort:

Tabel 1 – Uitgangspunten streefpeilen per scenario

Scenario	Streefpeil Egweg [NAP +m]	Streefpeil Meisevoort [NAP +m]
Huidig	-(geen stuw aanwezig)	7,85
1	7,40	8,00
2	7,60	8,15
3	7,80	8,30
4	8,00	8,40

Per scenario zijn de kaarten bekeken voor de situatie in de winter, het voorjaar en de zomer. De algemene eerste beelden zijn weergegeven in de dia hieronder

Overall beeld

Algemeen

- Peilopzet leidt tot een verhoging van grondwaterstanden in alle seizoenen
- Invloedsgebied wordt per scenario geleidelijk groter
- Groot invloedsgebied bij Meisevoort voor S3 en S4

Peilverhoging voor natuur:

- Winter, voorjaar en zomer leveren een vernatting op van de natuurdoeltypen
- Zelfs in S4 leidt dit nog niet tot optimale waterstand van alle natuurdoeltypen

Peilverhoging voor landbouw:

- Winter: mogelijk ongewenste vernatting, afhankelijk van landgebruik
- Voorjaar: overgangsmoment, van mogelijk ongewenste vernatting naar verminderde verdroging
- Zomer: minder verdroging van het invloedsgebied

Peilverhoging voor bebouwing/kelders:

 •Nadere analyse van resultaten
Waterschap
Aa en Maas

Werken met water. Voor nu en later.

9

Aanvullend op deze dia:

- Het model laat zien dat de uitstraling (in meters vanaf de beek) van de peilopzet beperkt is. Daardoor zullen lager gelegen gebieden verder weg van de Raam toch weinig invloed ondervinden. Juist omdat ze laag gelegen zijn, voelt dat voor de betrokkenen tegenstrijdig (laag en toch weinig vernatting). In de volgende bijeenkomst zoomen we hier op in.
- De kaartbeelden uit het model laten de verwachte eindsituatie zien (als de peilopzet helemaal is doorgewerkt in het gebied)

De kaarten zijn op hoofdlijnen met de begeleidingsgroep doorgenomen. De kaarten vergen een toelichting om ze goed te kunnen begrijpen. In twee vervolggesprekken (landbouw en natuur) op 11 juni zal nogmaals en dan meer in detail naar de kaarten gekeken worden. Actie: Xander en Ruud maken een toelichting bij de kaarten en de werkwijze achter de modelbetekenis.

Vervolg op 11 juni 2020:

- Verdiepende gesprekken met landbouw en natuur. Voor het gesprek met landbouw wordt Frans van Diepenbeek ook uitgenodigd. Actie: Ric en Ingrid.
- In die gesprekken worden ook de waterwijzers meegenomen (zie bij omgaan met schade).
- Deelnemers geven dan ook extra aandachtspunten mee voor de werkbijeenkomst (zie ook aandachtspunten die in het verslag van 16 april al meegegeven zijn).

3. Schaderegeling

Waterschap Aa en Maas zal gebruik maken van de meest actuele Waterwijzer die nu ontwikkeld wordt om de schade bij negatieve effecten te bepalen. Dit is een landelijke standaard waar alle waterschappen mee

zullen werken. Aan de hand van het grondgebruik en de veranderingen in het grondgebruik na een maatregel in het waterbeheer wordt de schade bepaald. Waterschap Aa en Maas kijkt voor het grondgebruik naar de laatste vijf jaar. In de vervolgesprekken van volgende week worden de deelnemers uitgenodigd om eventuele andere maatregelen die nu nog niet genoemd zijn, in te brengen.

Schaderegeling

Voorkomen → Beperken → Vergoeden

Mitigerende maatregelen:

- Verandering stromingsrichting
Tochtsloot of veranderen aantakking
  - Verplaatsen stuw Meisevoort
  - Andere combinatie van scenario's
  - Flexibel peilbeheer
  - ...
- Kavelruil
  - Peilgestuurde drainage
  - Ophogen
  - ...
  - ..
- Schaderegeling

Werken met water. Voor nu en later.

Schaderegeling

Vooraf schadebepaling:

Vooraf instrumenten om aan te geven hoe erg verandering is op basis van: **waterwijzers** en **keukentafelgesprek**.

- **Waterwijzer** geeft een objectieve indicatie van de verandering en wat het betekend op basis van de indicatoren: bodem, weer, grwtst nieuw en oud en bijbehorende teelt.
- **Keukentafelgesprek** geeft indicatie of schade reeel is en of mitigerende maatregelen mogelijk zijn en welke dan.

Werken met water. Voor nu en later.

Schaderegeling

Stroomschema behandeling verzoek om schadevergoeding Peelvenen

Vangnet achteraf samen met participatieve monitoring

- Vangnet achteraf conform regeling Peelvenen
- Participatieve monitoring samen met omgeving meten, resultaten delen in platform monitoringsnetwerk.

Communicatie

Bij de werkbijeenkomst op 24 juni zal al het kaartmateriaal gedeeld worden.

Vervolg

- Verdiepende gesprekken met landbouw en natuur (uit de begeleidingsgroep) op 11 juni.
- Werkbijeenkomst in de vorm van een webinar en ruimte voor individuele gesprekken op 24 juni.

Handig om te weten

- Houdt de website in de gaten voor de laatste updates
  - Geef via de speciale button door of er gegevens zijn waar in de modelstudie rekening mee gehouden moet worden (zoals bijvoorbeeld drainage) De knop vindt u op deze pagina <https://www.aaenmaas.nl/stuwegwegmeisevoort>
  - Heeft u vragen over het proces, neem dan direct contact op met Ingrid Rijkers, Ruud Bartholomeus of Marja van Schie. Contactgegevens staan op de pagina <https://www.aaenmaas.nl/stuwegwegmeisevoort>
-